

worden toegepast / uitgevoerd, kan de aanvraag of opdracht door RMBouw wordt geannuleerd dan wel herzien zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen. RMBouw heeft evenzo het recht de levering respectievelijk uitvoering van de opdracht voor bepaalde of onbepaalde termijn op te schorten, zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen.

Artikel 2. Verplichtingen opdrachtnemer.

De verplichtingen van de opdrachtnemer zijn de navolgende:

- 2.a De opdrachtnemer heeft kennis genomen van de door RMBouw aangereikte stukken terzake van de opdrachtnemer gevraagde prestatie; de opdrachtnemer staat er voor in dat, naast hetgeen de opdrachtnemer in zijn offerte heeft beschreven, zijn aanbieding in ieder geval geheel voldoet aan de van hem door RMBouw volgens bedoelde stukken gevraagde prestatie. Indien bij de offerteaanvraag of opdrachtverstrekking (een der) in art. 1.3 genoemde stukken niet aan opdrachtnemer zijn toegezonden, rust op opdrachtnemer de verplichting deze bij RMBouw op te vragen en is RMBouw verplicht deze stukken onverwijld aan opdrachtnemer beschikbaar te stellen. In geen geval zal de opdrachtnemer zich op onbekendheid met enige volgens de in art. 1.3 bedoelde stukken toepasselijke bepaling of van kracht zijnde stuk kunnen beroepen. De opdrachtnemer dient de aan hem verstrekte opdracht dan wel leverantie goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren.
- 2.b De opdrachtnemer dient uitsluitend de door RMBouw - dus niet door derden - gegeven orders en aanwijzingen te volgen; dit onthefte echter de opdrachtnemer niet van de vakinhoudelijke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid welke onder alle omstandigheden volledig bij de opdrachtnemer blijft berusten.
- 2.c De opdrachtnemer dient zich te onthouden van het doen van prijsopgave of aanbidding rechtstreeks aan de opdrachtgever van RMBouw dan wel aan andere bij het project betrokkenen voor uitbreiding of wijziging van het werk.
- 2.d De opdrachtnemer vrijwaart RMBouw voor aansprakelijkheid van RMBouw jegens de principaal en/of derden wegens het niet naleven door de opdrachtnemer van enige verplichting ingevolge de overeenkomst dan wel ingevolge de Wet.
- 2.e De opdrachtnemer dient RMBouw een staat te overhandigen, vermeldende van alle werknemers, die door opdrachtnemer van dag tot dag aan het werk zijn gesteld de namen, adressen, het door hen verdiende loon en hun inschrijvingsnummer bij de bedrijfsvereniging/uitvoeringsinstelling sociale verzekeringen; aan RMBouw dienen tevens desgevraagd de loonstaten ter inzage verstrekt te worden en RMBouw dient in de gelegenheid gesteld te worden de diverse loongegevens te verifiëren bij o.a. de werknemers van de opdrachtnemer dan wel door inzage in de administratie van de opdrachtnemer.
- 2.f De opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met alle wettelijke en andere voorschriften, welke RMBouw krachtens de door haar gesloten aannemingsovereenkomst bij de uitvoering van het werk, waarvan het in deze overeenkomst omschreven werk of de leverantie een onderdeel vormt, behoort na te leven en in acht te nemen.
- 2.g De opdrachtnemer verplicht zich alle voorschriften, voorwaarden en bepalingen waaronder ook de hiervoor bedoelde, voor zover betrekking hebbende op het door hem uit te voeren werk, na te leven en in acht te nemen; hij draagt zorg voor alle vergunningen welke verband houden met het door hem aangenomen gedeelte van het werk.
- 2.h De opdrachtnemer is verplicht na te leven en op te volgen de Arbeidsomstandighedenwet, het Arbo-besluit Hoofdstuk II Afdeling 5 Het Bouwproces, de Publicatiebladen, voorschriften, richtlijnen en instructies van de Arbeidsinspectie, het Arbo-beleidsplan van RMBouw c.q. het Veiligheids- en Gezondheidsplan van RMBouw alsmede de instructies van RMBouw terzake van veiligheidsvoorschriften, milieuvoorschriften e.d.; de aanwezigheid en het gebruik van de benodigde voorzieningen behoort onder alle omstandigheden tot de uiteindelijke verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer die RMBouw terzake volledig vrijwaart ook tegen eventuele letselschade- en andere schadeaanpakken van werknemers c.q. derden.
- 2.i De opdrachtnemer verplicht zich jegens RMBouw om aan zijn wettelijke verplichtingen tot afdracht van premies sociale verzekeringen alsmede van loonbelasting, die verband houden met het aan hem opgedragen werk, stipt te voldoen en voorts de toepasselijke CAO stipt na te leven; opdrachtnemer dient aan RMBouw desgevraagd telkenmale een verklaring te overleggen van maximaal 3 maanden oud, af te geven door de Ontvanger der Directe Belastingen en/of de Bedrijfsvereniging c.q. het met de heffing van sociale verzekeringspremies belaste orgaan, uit welke verklaring blijkt dat opdrachtnemer zijn desbetreffende verplichtingen nakomt.
- 2.j Opdrachtnemer accepteert dat RMBouw niet aansprakelijk is voor kosten, schade en interesten welke bij opdrachtnemer kunnen ontstaan door stagnatie van het werk, door welke oorzaak ook.

Artikel 3. Ontwerpstukken, tekeningen.

- 3.1 Tekeningen, afbeeldingen en berekeningen welke RMBouw verstrekt, blijven eigendom van RMBouw en mogen door de opdrachtnemer niet worden vernieuwvuldigd, gekopieerd of aan derden ter inzage worden gegeven behoudens voorzover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdracht. De opdrachtnemer verplicht zich tot geheimhouding van alle op het werk betrekking hebben de gegevens.

ALGEMENE INKOOP- EN ONDERAANNEMING VOORWAARDEN VAN RMBOUW B.V.

Vastgesteld januari 2008

Index artikelen

- 1. algemeen
- 2. verplichtingen opdrachtnemer
- 3. ontwerpstukken, tekeningen
- 4. leveringen, goedkeuring, garantie
- 5. werkwijze
- 6. planning/tijdschema
- 7. betaling
- 8. belastingen, premies, CAO
- 9. verbod op verpanding e.d.
- 10. ontbinding
- 11. verzekering, vrijwaring
- 12. overeenkomst/toestemming principaal
- 13. geschillen

Artikel 1. Algemeen.

- 1.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle door een der dochtermaatschappijen van RMBouw B.V., welke dochtermaatschappijen hierna verder zullen worden genoemd: RMBouw, te verstrekken opdrachten tot zowel het doen leveren van goederen, het doen verrichten van diensten, het huren van materieel als ook het in onderaanneming uitbesteden van werkzaamheden; voorts ook op alle aanvragen zijdens RMBouw tot het uitbrengen van offertes; alles met uitsluiting van alle algemene of bijzondere voorwaarden van leveranciers, verhuurders en onderaannemers, inbegrepen bepalingen en bedingen vermeld in offertes of bevestigingen van leveranciers en onderaannemers, die niet uitdrukkelijk schriftelijk door RMBouw zijn aanvaard en ondertekend.

In geval van zodanige uitdrukkelijke schriftelijke aanvaarding gelden die voorwaarden alleen voor de opdracht ten aanzien waarvan zij zijn overeengekomen. Waar in deze voorwaarden "Opdrachtnemer" staat, dient mede gelezen en verstaan te worden "Onderaannemer", "Leverancier" casu quo "Verhuurder" en ook andersom.

- 1.2 Het uitbrengen van een offerte aan RMBouw brengt voor RMBouw nimmer enige financiële verplichting mee jegens de offerende of jegens een derde partij. Alle bij een offerte gevoegde stukken, en in het kader daarvan door de aanbieder verrichte werkzaamheden, zijn voor RMBouw geheel kosteloos behoudens indien daarvoor uitdrukkelijk vooraf schriftelijk enige vergoeding is overeengekomen.
- 1.3 Op alle opdrachten van RMBouw zijn, voor zover niet uitdrukkelijk en schriftelijk anders is overeengekomen, uitsluitend van toepassing:
  - a. Deze algemene voorwaarden.
  - b. De in de hoofdaanname overeenkomst en in het daarbij behorende bestek, naar aanleiding waarvan een opdracht wordt verstrekt, vermeldde voorwaarden, voorschriften en bepalingen, tekeningen e.d., met dien verstande dat daar waar in deze stukken staat "aannemer" gelezen moet worden "opdrachtnemer" en in plaats van "directie" of "opdrachtgever" gelezen moet worden RMBouw.
  - c. De inhoud van (de) proces(sen)-verbaal en/of staten van aanwijzing, alsmede van alle eventuele veranderingen of aanvullingen van het bestek.

In geval van strijdigheid tussen enerzijds de overeenkomst tussen RMBouw en opdrachtnemer en deze algemene voorwaarden, en anderzijds de stukken bedoeld onder b en c hiervoor aangegeven, prevaleren achtereenvolgens deze overeenkomst en algemene voorwaarden en vervolgens de stukken genoemd eerstens onder c en vervolgens onder b.
- 1.4 Een opdracht is pas dan bindend voor RMBouw zodra de door RMBouw aan de opdrachtnemer verzonden opdrachtbevestiging door de opdrachtnemer voor akkoord getekend aan RMBouw is geretourneerd dan wel op andere wijze door de opdrachtnemer - onverkort - schriftelijk is bevestigd. Indien de door RMBouw verzonden opdrachtbevestiging niet binnen de door RMBouw gestelde termijn, maar in ieder geval binnen uiterlijk 8 dagen na verzenddatum, door de opdrachtnemer getekend aan RMBouw is geretourneerd, is RMBouw vrij zich tot een ander te wenden en van iedere verplichting ten deze jegens de opdrachtnemer/aanbieder ontslagen. Evenwel kan een opdrachtnemer, eenmaal aangevangen zijnde met de uitvoering, zich nimmer beroepen op onverbindendheid van de overeenkomst en van deze voorwaarden welke hij geacht wordt te hebben aanvaard.
- 1.5 Een eventuele mondelinge opdracht wordt steeds geacht te zijn gegeven onder uitdrukkelijk voorbehoud van een gelijklopende schriftelijke bevestiging van RMBouw. Een mondelinge opdracht is vrijblijvend en kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd zolang RMBouw deze opdracht niet schriftelijk heeft bevestigd. Aan een mondelinge opdracht zonder schriftelijke bevestiging kunnen door de opdrachtnemer geen rechten worden ontleend. Handelingen, toezeggingen, mededelingen, aanbiedingen en aanvragen binden RMBouw slechts indien en voorzover deze door haar schriftelijk zijn bevestigd.
- 1.6 Elke overeenkomst wordt aangegaan onder het voorbehoud van doorgang van het werk. Indien een werk niet of slechts gedeeltelijk doorgang vindt respectievelijk de materialen of werkzaamheden niet of slechts gedeeltelijk

- 3.2 Op opdrachtnemer rust de verplichting om door RMBouw ter beschikking gestelde tekeningen en omschrijvingen e.d. op fouten en/of onduidelijkheden te controleren en voorts geldt terzake dergelijke fouten en/of onduidelijkheden een waarschuwplicht jegens RMBouw. Indien nagelaten wordt RMBouw op dergelijke fouten of onduidelijkheden te wijzen wordt de opdrachtnemer geacht in strijd met de goede trouw te handelen en is hij volledig aansprakelijk voor de schade c.q. voor alle schadelijke gevolgen welke voortvloeit/voortvloeiën uit de bedoelde fouten of onduidelijkheden.
- 3.3 De opdrachtnemer staat in voor de deugdelijkheid van ontwerp en materiaalkeuze ongeacht of ontwerp en materiaalkeuze afkomstig zijn van opdrachtnemer dan wel afkomstig zijn van de opdrachtgever of derden; de opdrachtnemer geldt als specialist op zijn vakgebied en is voor alle uit het ontwerp c.q. uit de materiaalkeuze voortvloeiende schade aansprakelijk en hij zal RMBouw volledig vrijwaren voor alle aanspraken van de principaal of derden, welke vrijwaring zowel de inhoudelijke aansprakelijkheid als de juridische behandeling daarvan zal omvatten.
- 3.4 Goederen, werkwijzen, tekeningen en overige stukken welke opdrachtnemer in samenwerking met of in opdracht van RMBouw heeft ontwikkeld, waaronder eventueel met betrekking tot technische installaties aangepaste producten c.q. programmatuur, komen uitsluitend aan RMBouw toe en mogen niet dan met schriftelijke toestemming van RMBouw aan derden ter beschikking worden gesteld c.q. in gebruik worden gegeven, onder welke titel dan ook. RMBouw geldt als de maker of ontwerper. Voor zoveel nodig draagt de opdrachtnemer, door en bij het sluiten van de overeenkomst met RMBouw, bedoelde rechten van intellectuele eigendom aan RMBouw over.
- 3.5 Terzake de toegepaste materialen, werkwijzen e.d. staat de opdrachtnemer jegens RMBouw ervoor in dat geen inbreuk wordt gemaakt op auteurs en/of octrooirechten dan wel andere intellectuele rechten van derden. De opdrachtnemer vrijwaart RMBouw voor schade en aanspraken wegens inbreuk op zodanige intellectuele rechten van derden.
- 3.6 Na het gereedkomen van de werkzaamheden dan wel na de levering zullen revisietekeningen door de opdrachtnemer direct aan RMBouw worden verstrekt. Attesten, certificaten, garantiebewijzen en/of instructieboeken e.d. dient opdrachtnemer, indien deze volgens de overeenkomst worden verlangd, ten spoedigste doch uiterlijk binnen 2 weken na levering/uitvoering, en in ieder geval voor indiening van de laatste termijnbetaling, aan RMBouw ter beschikking te stellen.

Artikel 4. levering, goedkeuring, garantie.

- 4.1 Geleverde en door RMBouw ontvangen materialen zijn direct eigendom van RMBouw, ook ingeval betaling of verwerking nog niet heeft plaatsgevonden. Niet aanvaarde materialen blijven eigendom van de opdrachtnemer.
- 4.2 Het risico van alle sub 1 bedoelde materialen blijft voor rekening van opdrachtnemer tot aan de oplevering bedoeld sub 5 hieronder. Opdrachtnemer dient deze materialen genoegzaam te verzekeren.
- 4.3 De levering van onder het Bouwstoffenbesluit vallende grond c.q. bouwstoffen zal voldoen aan de kwaliteit 'schone grond' resp. 'categorie 1 bouwstoffen'. Mindere kwaliteit is in strijd met de leveringsplicht van opdrachtnemer en hoeft door RMBouw niet te worden aanvaard, tenzij uitdrukkelijk én schriftelijk anders is overeengekomen. Opdrachtnemer zal voorts bij de betreffende levering aan RMBouw ter hand stellen de bijbehorende kwaliteitsverklaring waaruit blijkt dat het geleverde materiaal in de overeengekomen categorie valt. Indien terzake de toepassing van het materiaal een meldingsplicht geldt krachtens het Bouwstoffenbesluit dan wel krachtens de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren dan wel enige andere wettelijke regeling, dan zal opdrachtnemer zorg dragen voor voldoening aan die meldingsplicht zulks onder afschrift van alle desbetreffende stukken aan RMBouw.
Opdrachtnemer zal in het kader van bedoelde wetgeving RMBouw volledig vrijwaren voor feitelijke en juridische bemoeienis met en consequenties van de desbetreffende materialen, waaronder mede te verstaan vrijwaring voor feitelijke afhandeling van de communicatie met het bevoegd gezag, voldoening aan aanschrijvingen en eventuele beschikkingen terzake bestuursdwang c.q. dwangsommen.
- 4.4 Tijdens de uitvoering van de opdracht behoudt RMBouw zich het recht voor om zonder voorafgaande kennisgeving materialen c.q. bouwdelen te onderzoeken dan wel door derden te doen onderzoeken om te beoordelen of voldaan wordt aan de in het contract gestelde eisen. De opdrachtnemer verleent op eerste desbetreffend verzoek volledige medewerking aan zodanig onderzoek en zal daarvoor geen kosten aan RMBouw in rekening brengen.
- 4.5 Het geleverde en/of geproduceerde geldt eerst dan als definitief goedgekeurd zodra het door de principaal van RMBouw in oplevering is aanvaard; zodanige oplevering ontslaat de opdrachtnemer niet van zijn verplichting in te staan voor de goede en duurzame kwaliteit van het geleverde. De onderhoudstermijn tussen RMBouw en opdrachtnemer loopt tot en met de einddatum van de onderhoudstermijn van RMBouw jegens de principaal.
- 4.6 Indien een proefstuk is overeengekomen, is RMBouw bevoegd om bij afkeuring van dit proefstuk door haar en/of door de directie van het werk, de overeenkomst met opdrachtnemer met onmiddellijke ingang zonder nadere discussie te ontbinden.
Ook ingeval de leverantie wat kwaliteit, afmeting, tolerantie of hoedanigheid betreft dan wel anderszins niet aan de overeengekomen condities beantwoordt, heeft RMBouw zonder tot enige ingebrekestelling gehouden te zijn, het recht om zonder rechterlijke tussenkomst de levering te weigeren en de opdracht, naar keuze, geheel of gedeeltelijk te annuleren.

Zodanige ontbinding is steeds onder voorbehoud van rechten zijdens RMBouw in het bijzonder de aanspraak op vergoeding van alle schade c.q. meerdere kosten welke RMBouw elders moet maken.

- 4.7 Afgekeurde en/of ondeugdelijke leveranties dienen op eerste aanzegging voor rekening van de opdrachtnemer door deze te worden hersteld en/of vervangen en/of te worden verwijderd.
Bij ingebreke blijven van opdracht nemer heeft RMBouw het recht herstellingen en/of vervangingen en/of verwijdering voor rekening van de opdracht nemer te doen uitvoeren, zonodig door derden. Kosten terzake mag RMBouw direct in compensatie brengen.
- 4.8 Indien om welke reden dan ook de opdrachtnemer voorziet, niet tijdig te kunnen voldoen aan enige verplichting zal deze RMBouw hiervan terstond schriftelijk op de hoogte stellen, onder opgave van de reden en de verwachte duur van de vertraging.
- 4.9 Opdrachtnemer zal minimaal aan de principaal die garanties verstrekken op zijn werkzaamheden en leveranties, welke door de principaal krachtens bestek, eventuele nota's van wijziging en verdere contractstukken verlangd kunnen worden. Daarnaast blijft opdrachtnemer, ongeacht andersluidende bedingen in de garantievoorzaken welke bedingen tussen partijen als niet geldend worden beschouwd, aansprakelijk volgens alle regels van het BW en de contractstukken.
- 4.10 Prijzen zijn gebaseerd op franco levering op het door RMBouw aangegeven adres inclusief emballage gelost en getast dan wel aangebracht op aanwijzing van RMBouw tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Goederen reizen voor rekening en risico van de opdrachtnemer. Breuk en beschadiging ontstaan bij het laden, tijdens het transport en bij het lossen en tassen dan wel aanbrengen, zijn voor rekening en risico van de opdrachtnemer tenzij RMBouw hieraan grove schuld zou hebben.
- 4.11 Levering van meer of minder wordt slechts geaccepteerd ingeval terzake uitdrukkelijk schriftelijk is geaccordeerd. Wijzigingen in prijs, lonen, kosten sociale lasten, belastingen en andere kostenverhogende factoren, waaronder begrepen risico's, zijn niet verrekenbaar, tenzij dit in de opdracht uitdrukkelijk anders is bepaald, en bovendien slechts dan ingeval zowel de verhogingen wettelijk zijn toegestaan alsook door RMBouw op gelijke wijze kunnen worden doorberekend.
- 4.12 Wanneer door opdrachtnemer geleverde / aangevoerde materialen vanwege buiten de invloedssfeer van RMBouw liggende oorzaken overcompleet raken en niet langer bij de uitvoering van het werk vereist zijn, moeten deze door de opdrachtnemer tegen de overeengekomen prijs worden teruggenomen.

Artikel 5. Werkwijze.

- 5.1 Tenzij anders vermeld, wordt door RMBouw geen hulp of dienst verleend bij de uitvoering van de werkzaamheden dan wel de levering of de lossing van goederen. Opdrachtnemer dient zelf zorg te dragen voor eventuele verlichting en hulpmaterialen. Indien echter gebruik wordt gemaakt van door RMBouw ter beschikking gesteld materieel, is opdrachtnemer daarvoor verantwoordelijk tot het tijdstip dat het materieel door opdrachtnemer bij de uitvoerder van RMBouw is ingeleverd tegen ontvangst van reçu; op dit reçu wordt aantekening gemaakt van eventuele schade. Zodanige aantekening is voor opdrachtnemer bindend. Opdrachtnemer dient derhalve het hem ter beschikking gestelde materieel goed te gebruiken en/of te onderhouden bij gebreke waarvan hij aansprakelijk is voor de schade en kosten.
- 5.2 RMBouw kan zijn principaal of de bouwdirectie schriftelijk verzoeken orders en aanwijzingen rechtstreeks aan de opdrachtnemer te verstrekken. In dat geval is de opdrachtnemer, in afwijking van art. 2 sub b verplicht tevens deze orders en aanwijzingen op te volgen mits hij afschrift van dit bedoelde verzoek van RMBouw aan de bouwdirectie heeft ontvangen.
- 5.3 RMBouw heeft de bevoegdheid om werknemers van de opdrachtnemer de toegang tot het project te ontzeggen danwel deze te laten verwijderen wegens ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag etc. zonder dat de opdrachtnemer hieraan enige aanspraak kan ontlenen. Dit geldt voorts ook voor werknemers die niet op eerste desbetreffend verzoek van RMBouw een geldige legitimatie (paspoort of rijbewijs) kunnen overhandigen en/of weigeren RMBouw in de gelegenheid te stellen daarvan ten behoeve van RMBouw administratie een kopie te laten maken.
- 5.4 Zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van RMBouw is uitbesteding en/of onderaanneming dan wel levering door derden niet toegestaan. De opdrachtnemer is voorts niet bevoegd gebruik te maken van ter beschikking gestelde - "uitgeleende" - arbeidskrachten dan na van RMBouw verkregen schriftelijke toestemming. Bij uitbesteding van werk of inlening van arbeidskrachten als bedoeld in dit lid, is de opdrachtnemer verplicht de administratieve voorschriften ex art. 16b lid 10 C.S.V. resp. 16a lid 1 C.S.V. stipt na te leven.
- 5.5 Indien de opdrachtnemer het werk met inachtneming van het hiervoor bepaalde sub 4 - geheel of gedeeltelijk - opdraagt aan een andere opdrachtnemer/onderaannemer dient hij daarvan een schriftelijk contract op te stellen.
Hiervan dienen de voorwaarden van deze overeenkomst deel uit te maken, in dier voege dat de opdrachtgevend onderaannemer daarin de rechtspositie inneemt van RMBouw en de opdrachtnemende onderaannemer die van de onderaannemer.
- 5.6 Tijdens en na diens werkzaamheden verplicht de opdrachtnemer zich op eerste aanwijzing en ten genoegen van de uitvoerder tot het schoonhouden en opruimen van werkterrein respectievelijk object en het afvoeren van emballage, overtollig materiaal, vuil en afvalresten.

Indien de opdrachtnemer nalatig blijft dit te doen, is RMBouw gerechtigd deze werkzaamheden voor rekening van de opdrachtnemer te laten uitvoeren. Opdrachtnemer dient zelf en voor eigen rekening zorg te dragen voor afvoer van bij zijn werkzaamheden vrijkomende (afval)materialen en hij dient daarbij de instructies van RMBouw' uitvoerder op te volgen. Eventuele voor RMBouw' personeel getroffen afvoervoorzieningen (container) mogen door opdracht nemers personeel niet worden gebruikt, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk dit gebruik wel is toegestaan. Voor verontreiniging van het bouwproject of de afvalvoorzieningen met chemisch afval, is de opdrachtnemer volledig aansprakelijk en alle schade en kosten zullen op hem worden verhaald.

Artikel 6. Planning/tijdschema.

- 6.1 De opdrachtnemer accepteert dat de volgorde van de te verrichten werkzaamheden door RMBouw wordt bepaald. De opdracht zal dienen te worden uitgevoerd in overeenstemming met de voortgang van het hoofdwerk en naar de eisen welke i.v.m. die voortgang kunnen worden gesteld, een en ander ter beoordeling van RMBouw.
- 6.2 De opdrachtnemer verplicht zich om zich stipt te houden aan het tijdschema voor de uitvoering van zijn werkzaamheden c.q. zijn leveringen. RMBouw heeft het recht dit tijdschema in verband met het tempo van de bouw aan te passen c.q. te verlengen of te verkorten, zolang kan voortzetting van de werkzaamheden buiten de normale werktijd worden geveerd zonder aanspraak op bijbetaling.
- 6.3 Indien de opdrachtnemer zich niet houdt aan het tijdschema dan wel het tijdschema in enig onderdeel overschrijdt, is hij van rechtswege en zonder nadere aanmaning toerekenbaar verzuim. RMBouw heeft in dat geval het recht om alle ontstane kosten en alle overige bij haar opgekomen schade waaronder eventueel aan de principaal verschuldigde kortingen, boetes e.d. aan de opdrachtnemer in rekening te brengen; alles onverlet de rechten van RMBouw uit art. 10 dezer voorwaarden. In alle gevallen is RMBouw bij overschrijding gerechtigd ander personeel direct in te zetten waarvan de kosten alsdan voor rekening van opdrachtnemer komen. Van niet toerekenbaarheid aan opdrachtnemer, kan in ieder geval geen sprake zijn ingeval de overschrijding een gevolg is van de eigen bedrijfsvoering van de opdrachtnemer en/of het niet tijdig kunnen beschikken over voldoende en goed personeel, materieel en/of materialen en/of leveranties en/of prestaties van derden (leveranciers of onderaannemers van opdrachtnemer).
- 6.4 De boete c.q. korting bij overschrijding van het tijdschema, of van enig onderdeel daarvan door de opdrachtnemer - naast het in voorgaand lid 3 bepaalde - aan RMBouw verschuldigd bedraagt in alle gevallen en tenminste per kalenderdag 2% van de aanneemsom geldend tussen RMBouw en de opdrachtnemer, zulks even- wel met een minimum van € 500,- per kalenderdag.

- 6.5 De in lid 3 bedoelde kosten alsmede de in lid 4 bedoelde boete is verschuldigd en terstond opeisbaar bij overschrijding van de planning volgens de laatstelijk in de bouwvergadering goedgekeurde editie en wel op het moment van overschrijding en door het enkele feit van de overschrijding. Eenmaal bij overschrijding van de op dat tijdstip geldende planning verbeurde boete en kosten blijven verschuldigd ook wanneer nadien een gewijzigde planning in de bouwvergadering wordt geaccordeerd.

Artikel 7. Betaling.

- 7.1 RMBouw zal slechts tot betaling overgaan zodra de levering/het werk of het gedeelte waarop een termijnbetaling betrekking heeft door de opdrachtnemer naar genoegen en aantoonbaar is geleverd/uitgevoerd - onverlet het bepaalde in art. 3 leden 2 t/m 6 - en nadat de opdrachtnemer desgevraagd heeft aangetoond dat de in het werk gestelde werknemers het hun toekomende is uitbetaald en aan de verplichtingen terzake van premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen, loonbelasting en premies/verplichtingen bedrijfsstakeigen regelingen is voldaan.
- 7.2 Bij de factuur waarmee aanspraak op enige betaling wordt gemaakt, dient een bon en een manuren-verantwoordingslijst volgens een door RMBouw te verstrekken, althans goed te keuren model, bijgesloten te zijn, ondertekend door de uitvoerder van RMBouw.
- Aangezien de uitvoerder van RMBouw de mogelijkheid heeft om productiebonnen op voorschotbasis af te tekenen althans zonder exacte controle op maten en aantallen, levert de aftekening van een productiebon jegens RMBouw geen bewijs op dat de op deze bon voorkomende hoeveelheden ook als daadwerkelijk reeds geleverd c.q. geproduceerd worden beschouwd.
- De getekende bon houdt nimmer (goed)keuring van de kwaliteit van het geleverde en/of geproduceerde in; ook betaling op een factuur geldt nimmer als blijk van zodanige goedkeuring.
- Zonder afgetekende bon en manuren lijst en eventueel verdere gegevens als bedoeld in artikel 2 sub e en artikel 8 lid 1 dezer voorwaarden, zal RMBouw niet tot betaling van enige factuur behoeven over te gaan.
- 7.3 Met inachtneming van het hiervoor bepaalde zal RMBouw uiterlijk 45 dagen na ontvangst van de desbetreffende factuur en goedkeuring hiervan het verschuldigde bedrag betalen tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Er dient voor ieder werk afzonderlijk te worden gefactureerd.
- RMBouw is bevoegd betaling te doen geschieden middels verrekening, ook met eventuele vorderingen van RMBouw op de opdrachtnemer uit hoofde van een ander werk of project dan wel uit welke andere oorzaak ook voortvloeiende. Eveneens is RMBouw bevoegd tot verrekening waar het betreft toekomstige vorderingen op de opdrachtnemer dan wel met vorderingen of toekomstige vorderingen welke RMBouw op de aan de opdrachtnemer gelieerde vennootschappen c.q. ondernemingen heeft.
- 7.4 RMBouw heeft steeds het recht om van de opdrachtnemer genoegzame zekerheidsstelling te verlangen voor de correcte nakoming van al zijn verplichtingen jegens RMBouw.
- Van RMBouw kan nimmer méér zekerheidsstelling worden verlangd dan in het individuele contract met de opdrachtnemer specifiek is overeengekomen.

- 7.5 RMBouw is bevoegd voor of tijdens de uitvoering van het werk wijzigingen in het werk of de voorwaarden van uitvoering te brengen; opdrachtnemer zal aan opdrachten tot zodanige wijzigingen gevolg geven ook indien daardoor de omvang van het werk wordt vermeerderd of verminderd.
- RMBouw is slechts gehouden meer- of minderwerk te erkennen en tot betaling of verrekening daarvan over te gaan indien daaraan een schriftelijke opdracht als meerwerk ten grondslag ligt.
- 7.6 De opdrachtnemer is verplicht binnen twee weken na beëindiging van zijn werkzaamheden c.q. na eerste oplevering zijn rekening terzake het hem eventueel nog toekomende bedrag bij RMBouw in te dienen.
- RMBouw is niet gehouden tot het betalen van enige rekening die de opdrachtnemer na genoemde termijn heeft ingediend tenzij bijzondere en niet aan opdrachtnemer toerekenbare, aan RMBouw tevoren schriftelijk kenbaar gemaakte omstandigheden zich daartegen verzetten.
- 7.7 De opdrachtnemer staat er jegens RMBouw voor in dat door hem alle derden die terzake van het werk een vordering op de opdrachtnemer hebben als eersten uit de door RMBouw te verrichten betalingen worden voldaan. Desgewenst is RMBouw gerechtigd zich daarvan te overtuigen alvorens verdere betalingen aan de opdrachtnemer te verrichten. Bij niet nakoming van deze op de opdrachtnemer rustende verplichtingen is RMBouw voorts gerechtigd de vorderingen van bedoelde derden rechtstreeks namens de opdrachtnemer te voldoen en deze betalingen met de opdrachtnemer te verrekenen, waarvan RMBouw de opdrachtnemer schriftelijk in kennis zal stellen.
- 7.8 Betaling van enige factuur laat onverlet het bepaalde in art. 4 leden 2 t/m 5, en ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid waartoe hij gehouden is ingevolge de overeenkomst en de wet.

Artikel 8. Belastingen, Premies, CAO.

- 8.1 De factuur van de opdrachtnemer dient te voldoen aan de eisen zoals gesteld in art.35 van de Wet op de Omzetbelasting 1968. De onderaannemer dient op deze gedagtekende en genummerde factuur in ieder geval duidelijk de volgende gegevens te vermelden:
- het inkoop opdrachtnummer van RMBouw dat op het werk betrekking heeft en/of het opdrachtnummer van het opdrachtformulier;
  - het werk en de plaats van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
  - het tijdvak van de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
  - de omvang van de loonsom C.S.V. opgenomen in het gefactureerde bedrag;
  - het percentage van de loonsom C.S.V. en het bedrag dat op de G-rekening moet worden overgemaakt;
  - naam, adres en woonplaats van hem zelf;
  - een opgave of de verleggingsregeling met betrekking tot de omzetbelasting al dan niet van toepassing is en in het laatste geval het bedrag van de omzetbelasting.
- 8.2 RMBouw heeft steeds het recht de door de onderaannemer dan wel diens subonderaannemers terzake van het werk verschuldigde – dan wel in de toekomst verschuldigd te worden - premies sociale verzekering en loonbelasting waarvoor zij ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk is, aan de onderaannemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid. Ingeval RMBouw van dit recht gebruik maakt is de onderaannemer verplicht de nadere regelen als bedoeld in art. 16b 7de lid C.S.V. stipt na te komen.
- 8.3 Onverminderd het in het voorgaande lid bepaalde is RMBouw te allen tijde gerechtigd de hierboven bedoelde bedragen aan premies sociale verzekeringen en loonbelasting van de onderaannemer in te houden en namens de onderaannemer rechtstreeks aan de betrokken Bedrijfsvereniging/Uitvoeringsinstelling dan wel de Ontvanger der Directe Belastingen te voldoen.
- 8.4 In gevallen als sub 8.2. en 8.3 bedoeld is RMBouw door betaling hiervan jegens de onderaannemer gekwetend voor zover het deze bedragen betreft.
- 8.5 Indien RMBouw na aansprakelijkstelling voor door de onderaannemer of diens sub- onderaannemers niet betaalde belastingen en/of premies, deze belastingen en premies voldoet, heeft RMBouw - buiten de situatie als in voorgaande leden bedoeld - ten belopen van het gehele door haar voldane bedrag verhaal op de onderaannemer. De vordering van RMBouw wordt vermeerderd met de wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling zomede met alle kosten van juridische bijstand en rechtsmaatregelen.
- 8.6 RMBouw is bevoegd - doch niet verplicht - om rechtstreekse betalingen terzake loon- en andere verplichtingen zijdens de onderaannemer aan diens personeel te verrichten. Door zodanige betaling door RMBouw aan de werknemers van de onderaannemer heeft RMBouw op de onderaannemer verhaal ten belope van hetgeen door RMBouw te dezer zake is voldaan, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling, zulks met recht op verrekening.

Artikel 9. verbod op verpanding e.d.

- 9.1 Het is de opdrachtnemer verboden zijn uit de overeenkomst jegens RMBouw voortvloeiende vorderingen zonder toestemming van RMBouw aan een derde te verpanden of onder welke titel dan ook over te dragen of daarop beperkte rechten te vestigen

Artikel 10. Ontbinding.

- 10.1 RMBouw behoudt zich het recht voor om de overeenkomst te hare keuze geheel of voor het nog niet uitgevoerde gedeelte te ontbinden - zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist is en met behoud van de aanspraak op vergoeding van schade - indien:
- a. de opdrachtnemer de leverings/uitvoeringstermijn volgens de werkplanning/tijdschema van de bouw overschrijdt of indien reeds voor het verstrijken van die termijn hoogst aannemelijk is dat deze termijn in ieder geval overschreden zal worden;
  - b. door of vanwege de opdrachtnemer, diens vertegenwoordigers of onder hem ressorterend personeel, enige gift of belofte in welke vorm ook zal zijn gedaan of aangeboden aan personeel ressorterende onder RMBouw of onder de principaal van RMBouw;
  - c. de geleverde materialen dan wel het uitgevoerde werk niet aan de overeen gekomen voorwaarden beantwoorden;
  - d. faillissement van de opdrachtnemer wordt uitgesproken of deze een aan vraag tot surséance van betaling indient;
  - e. de opdrachtnemer zijn bedrijfsuitoefening staakt dan wel de zeggenschap daarover aan een ander overdraagt, tenzij de overdragende partij aannemelijk maakt dat de uitvoering van de overeenkomst met RMBouw geen nadeel daarvan ondervindt en de eventueel door RMBouw verlangde zekerheid wordt gesteld;
  - f. de principaal van RMBouw zijn opdracht aan RMBouw (in verband waarmee RMBouw aan de opdrachtnemer de betreffende opdracht juist heeft verleend) mocht intrekken, alsmede bij zodanige wijziging van omstandigheden dat handhaving van de opdracht in redelijkheid niet van de principaal of van RMBouw kan worden gevergd;
  - g. opdrachtnemer in gebreke blijft met de nakoming van enige op hem rustende verplichting krachtens deze algemene voorwaarden dan wel krachtens bepalingen van de in art. 1.3 dezer voorwaarden genoemde stukken.
- 10.2 In het geval, hiervoor sub f vermeld, zal RMBouw aan de opdrachtnemer slechts schadevergoeding verschuldigd zijn indien en voor zover RMBouw zelf van haar principaal schadevergoeding zal hebben kunnen verkrijgen. Overigens zal RMBouw nimmer gehouden zijn tot vergoeding van schade of winstderving, met name ook niet als bedoeld in art. 7:764 BW dan wel bedoeld in soortgelijke regelingen, bijv. § 4 lid 10 UAV 1989.
- 10.3 In de gevallen hiervoor bedoeld onder a, b, c, d, e en g, zal RMBouw bevoegd zijn om voor de voltooiing van de opdracht gebruik te maken of te doen maken van de op het werk aanwezige door de opdrachtnemer aangevoerde materialen, bouw- stoffen en hulpmaterialen.
- 10.4 In de gevallen hiervoor bedoeld onder a, b, d, e en g zal RMBouw voorts bevoegd zijn om eventuele andere met opdrachtnemer lopende overeenkomsten direct en zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst te ontbinden onder toepassing van hetgeen overigens in dit artikel is bepaald.
- 10.5 Alle schade of nadeel onder welke benaming ook voor RMBouw uit de toepassing van dit artikel voortvloeiend kan zij ten laste brengen van opdrachtnemer en met eventueel door haar verschuldigde bedragen verrekenen. Desbetreffende schadevorderingen op de opdrachtnemer zijn - eventueel na in redelijkheid op voorschotbasis met voldoende marge t.g.v. RMBouw te zijn begroot door RMBouw -onmiddellijk opeisbaar.

Artikel 11. Verzekering, vrijwaring.

- 11.1 De opdrachtnemer zal alle leveringen en werkzaamheden genoegzaam en tot het moment bedoeld in artikel 4 sub 5 primair verzekeren tegen alle schaden die zich hieraan mochten voordoen dan wel daaruit mochten voortvloeien zowel voor het werk als jegens derden; de opdrachtnemer is verplicht om op eerste verzoek van RMBouw een afschrift van de betreffende polis en desgewenst betalingsbewijs aan RMBouw ter beschikking te stellen. Het risico voor wettelijke aansprakelijkheid van opdrachtnemer dient gedekt te zijn tot minimaal € 1.000.000,-. Indien opdrachtnemer deze verplichting niet nakomt is RMBouw gerechtigd bedoelde verzekering af te sluiten voor rekening van opdrachtnemer.
- 11.2 De opdrachtnemer vrijwaart RMBouw voor alle gevolgen en schadevorderingen door derden tegen RMBouw ingesteld, welke direct of indirect voortvloeien uit of verband houden met gedragingen en werkzaamheden van de opdrachtnemer of van degenen voor wie dan wel het materieel voor hetwelk hij verantwoordelijk is. Deze vrijwaring omvat mede alle kosten van advies en juridische bijstand.
- 11.3 Ingeval in afwijking van het gestelde in lid 1 in enig geval uitdrukkelijk mocht zijn overeengekomen dat enige verzekering door RMBouw zal worden afgesloten, is RMBouw nimmer aansprakelijk voor méér dan hetgeen door de betreffende assuradeur feitelijk zal worden uitgekeerd ter dekking van de door opdrachtnemer geleden schade.
- 11.4 Indien de opdrachtnemer in de hoedanigheid van, eventueel: mede in de hoedanigheid van, leverancier en/of producent optreedt dient zijn aansprakelijkheidsverzekering in elk geval ook onverkort zijn aansprakelijkheid jegens uiteindelijke afnemers van zijn product ook na oplevering te omvatten, ongeacht op welke plaats deze afnemers in een keten van doorleveringen aan de opdrachtgever of aan derden fungeren en ongeacht jegens wie deze afnemers op onverschillig welke grond aansprakelijk zouden kunnen zijn. Indien de opdrachtnemer in de hoedanigheid van - althans mede in de hoedanigheid van - producent en/of leverancier gelegenheid wordt geboden een door zijn beroepsorganisatie bevorderde bedrijfs- en/of beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten, dient hij tot vijf jaren na de voltooiing van zijn opdracht - maar in ieder geval 66k tot vijf jaren na het hierboven in artikel 4.5 bedoelde einde van de onderhoudstermijn - een dergelijke verzekering in stand te houden tot tenminste de minimum hoogte die zijn beroepsorganisatie in standaard regelen van die organisatie heeft bevorderd.

Artikel 12. Toestemming principaal.

- 12.1 De overeenkomst wordt gesloten onder de volgende opschortende voorwaarden: het werk waarvoor RMBouw aan de principaal een aanbod heeft gedaan, is conform dat aanbod aan RMBouw opgedragen, en de principaal heeft aan RMBouw bevestigd goedkeuring te verlenen aan de inschakeling van de opdrachtnemer door RMBouw.

Artikel 13. Geschillen.

- 13.1 Alle geschillen - daaronder begrepen die welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd - die naar aanleiding van de opdracht of van overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen RMBouw en opdrachtnemer mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen beschreven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw zoals deze drie maanden voor de dag van de door RMBouw aan de principaal voor het hoofdwerk gedane prijsopgave luiden.
- 13.2 Evenwel heeft RMBouw het recht om de vorenstaande bepaling van artikel 13 lid 1 buiten toepassing te verklaren en eventuele geschillen met de opdrachtnemer ter beslechting voor te leggen aan de gewone Burgerlijke Rechter ingeval dit - om RMBouw moverende redenen bijvoorbeeld wegens samenhang met geschillen zijdens andere bij het bouwproces betrokken partijen die onder de competentie van de Burgerlijke Rechter vallen - RMBouw geraten voorkomt. Ook het moment van deze keuze zal door RMBouw worden bepaald aan de hand van alle overige voor haar relevante (redelijke) factoren en afwegingen.
- 13.3 Indien geschillen mochten ontstaan is de opdrachtnemer, ongeacht de oorzaak van het geschil, niet gerechtigd om de voldoening aan de lopende overeenkomsten op te schorten of te wijzigen.
- 13.4 Ingeval van niet-volledige en/of niet-tijdige nakoming door opdrachtnemer van zijn verplichtingen komen alle in verband daarmee aan de zijde van RMBouw gemaakte kosten zoals kosten van door derden opgemaakte c.q. op te maken rapportages, proceskosten en overige kosten van rechtskundige bijstand, derhalve zowel in als buiten rechte door RMBouw gemaakt of nog te maken, ten laste van de opdrachtnemer.
- 13.5 Nederlands Recht is van toepassing.

Breda, januari 2008